Proves d'accés a la universitat

2019

Història

Sèrie 1

Opció	d'exa	amen

(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A	OPCIÓ	

	Qualificació			Т	R	
		а				
Fire maint 4	xercici 1	b				
Exercici		С				
	Pregunta 2					
	Pregunta 1 Exercici 2	а				
Evereiei 2		b				
Exercici 2		С				
	Pregunta 2					
Suma de no	Suma de notes parcials					
Qualificació final						

Etiqueta de l'alumne/a	Ubicació del tribunal
Etiqueta de qualificació	Etiqueta del corrector/a

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i feu els dos exercicis de l'opció triada. Cada exercici val cinc punts.

OPCIÓ A

Exercici 1

La dictadura de Primo de Rivera

En [la figura de] Miguel Primo de Rivera, fill de coronel retirat, terratinent, s'observen trets de la societat provinciana on es va educar —Jerez de la Frontera—: conformisme social, afirmació de masculinitat, enlluernament per la vida «alegre» de les grans ciutats (vodevil, balls i festes) i pel tracte amb l'«alta societat», o sigui, els trets del «senyoret» andalús. A aquests s'afegeixen alguns valors rebuts tant de l'ambient familiar com de l'Acadèmia Militar [...]. De tot això no queda sinó una referència constant però irreflexiva a valors tòpics: honor, valor, pàtria, família, religió, etc.

Mancat de cultura intel·lectual o artística, però de caràcter obert i amb una indubtable curiositat per les persones i, a través d'elles, per les idees que representen, Primo de Rivera sembla molt receptiu —encara que ho sigui d'una manera superficial i transitòria— a les opinions de qui s'ha guanyat la seva amistat. Amb el risc evident d'adoptar una marxa zigzaguejant en rectificar els passos en fals que l'entusiasme l'impulsa a fer. D'aquí ve que, en molts aspectes, aparegui la contradicció entre una política fonamentalment conservadora i unes quantes proposicions noves [...].

Font: Manuel Tuñón de Lara [et al.]. Historia de España. Vol. IX: La crisis del Estado: dictadura, república, guerra (1923-1939). Barcelona: Labor, 1981, p. 44-45.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. [0,75 punts]

c)	Expliqueu TRES característiques del personatge al qual es refereix la font	•
	1 punt]	

- *a*) Expliqueu les causes de l'adveniment de la dictadura de Primo de Rivera, les polítiques repressives que va aplicar, l'obra de govern i els motius del final d'aquest règim polític. [2,5 punts]
- *b*) Expliqueu les conseqüències de la Primera Guerra Mundial a Espanya, la crisi del 1917 i els aspectes polítics, econòmics i de conflictivitat social més destacats del període 1918-1923. [2,5 punts]

El franquisme a Catalunya

[Textos de les fotografies:] I. A su llegada al aeródromo del Prat, donde fue recibido por las autoridades, el *Reichsführer* de la SS y jefe supremo de la Policía alemana, S. E. Himmler, pasa revista a las fuerzas militares que le rindieron honores. II. Heinrich Himmler, acompañado del capitán general, gobernador civil y demás autoridades, preside la fiesta folklórica que, organizada por la Jefatura Provincial del Movimiento, se celebró en su honor en el Pueblo Español de Montjuich. III. Un aspecto de la fiesta regional celebrada en homenaje del ilustre visitante.

FONT: La Vanguardia [Barcelona] (24 octubre 1940).

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

c)	Expliqueu el contingut de la font i comenteu-ne les imatges i els textos.
	[1 punt]

- *a*) Expliqueu què va significar la implantació del règim franquista a Catalunya des dels punts de vista polític, econòmic i cultural. Expliqueu també la repressió franquista i la lluita antifranquista a Catalunya fins al 1959.

 [2,5 punts]
- **b**) Expliqueu el règim franquista a Catalunya durant l'etapa *desarrollista* i els canvis econòmics i socials que va comportar. Expliqueu també la lluita política antifranquista a Catalunya des dels anys seixanta fins a la mort del dictador.

 [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Persones a l'atur a Espanya (1932-1936)

	Atur complet	Atur parcial	Total	Increment
Gener 1932	_	_	389.000	
Juny 1932	_	_	446.263	57.263
Desembre 1933	351.804	267.143	618.947	172.684
Desembre 1934	406.743	261.155	667.898	48.951
Desembre 1935	416.198	257.963	674.161	6.263
Juny 1936	_	_	801.322	127.161

Font: R. Tamames. La República. La era de Franco. Madrid: Alianza, 1973, p. 118.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. [0,75 punts]

c)	Assenyaleu quins van ser els dos moments de més increment de l'atur que conté la font i comenteu-los. [1 punt]

- a) Expliqueu breument qui foren Niceto Alcalá Zamora, Manuel Azaña, José María Gil-Robles, Alejandro Lerroux i Francisco Largo Caballero; seguidament, expliqueu DUES de les reformes fonamentals que es portaren a terme durant el bienni 1931-1933 i DUES característiques de la Constitució republicana.
 [2,5 punts]
- b) Expliqueu els resultats de les eleccions legislatives espanyoles del novembre del 1933 i compareu-los amb els resultats de les eleccions del febrer del 1936. Feu esment dels governs que es van formar i de les polítiques que van aplicar en cada cas.

 [2,5 punts]

Exercici 2

Estatut d'autonomia de Catalunya del 1979

Preàmbul.

En el procés de recuperació de les llibertats democràtiques, el poble de Catalunya recobra les seves institucions d'autogovern.

Catalunya, exercint el dret a l'autonomia que la Constitució reconeix i garanteix a les nacionalitats i regions que integren Espanya, manifesta la seva voluntat de constituir-se en comunitat autònoma.

En aquesta hora solemne en què Catalunya recupera la seva llibertat, cal retre homenatge a tots els homes i dones que han contribuït a fer-ho possible.

El present Estatut és l'expressió de la identitat col·lectiva de Catalunya i defineix les seves institucions i les seves relacions amb l'Estat en un marc de lliure solidaritat amb les altres nacionalitats i regions. Aquesta solidaritat és la garantia de l'autèntica unitat de tots els pobles d'Espanya.

El poble català proclama com a valors superiors de la seva vida col·lectiva la llibertat, la justícia i la igualtat, i manifesta la seva voluntat d'avançar per una via de progrés que asseguri una qualitat de vida digna per a tots els qui viuen, resideixen i treballen a Catalunya.

La llibertat col·lectiva de Catalunya troba en les institucions de la Generalitat el lligam amb una història d'afirmació i respecte dels drets fonamentals i de les llibertats públiques de la persona i dels pobles; història que els homes i dones de Catalunya volen prosseguir per tal de fer possible la construcció d'una societat democràtica avançada.

Per fidelitat a aquests principis i per fer realitat el dret inalienable de Catalunya a l'autogovern, els Parlamentaris catalans proposen, la Comissió Constitucional del Congrés dels Diputats acorda, el poble català referma i les Corts Generals ratifiquen el present Estatut.

FONT: Estatut d'autonomia de Catalunya (18 desembre 1979).

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

c)	Comenteu breument TRES de les idees que conté la font.
	[1 punt]

- a) Expliqueu l'evolució política de Catalunya des de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia del 1979 fins al 1986. Expliqueu també les característiques de l'Estatut.
 [2,5 punts]
- b) Expliqueu l'evolució política de Catalunya des de la mort de Franco fins a l'aprovació de l'Estatut d'autonomia, sense explicar aquest darrer.
 [2,5 punts]

[Si us cal, podeu utilitzar aquesta pàgina per a acabar de contestar la pregunta 2 de l'exercici 1.]

[Si us cal, podeu utilitzar aquesta pàgina per a acabar de contestar la pregunta 2 de l'exercici 2.]

Etiqueta de l'alumne/a	a

Proves d'accés a la universitat

2019

Història

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A	OPCIÓ I	

Qualificació					Т	R
Exercici 1		а				
	Pregunta 1	b				
		С				
	Pregunta 2					
	Pregunta 1	а				
Exercici 2		b				
Exercici 2		С				
	Pregunta 2					
Suma de notes parcials						
Qualificació final						

Etiqueta de l'alumne/a	Ubicació del tribunal Número del tribunal	
Etiqueta de qualificació		Etiqueta del corrector/a

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i feu els dos exercicis de l'opció triada. Cada exercici val cinc punts.

OPCIÓ A

Exercici 1

Lo catalanisme

El programa del catalanisme en totes les seves manifestacions no pot ésser més que un: rompre les lligadures que tenen la nostra regió agarrotada i subjecta, substituint-les pels suaus i dolços llaços d'afecte que la germanor fa néixer.

[...]

No tot el que és nostre és immillorable, ni estem gairebé en cap ram a l'altura que han atès la major part dels països cultes. I això ningú no ha de reconèixer-ho ni proclamar-ho més alt que els que tenim a honra dir-nos catalanistes. L'endarreriment en què ens trobem; la degeneració del nostre caràcter; la debilitat de la nostra vida intel·lectual i moral són la legitimació del nostre catalanisme. Si no estiguéssim endarrerits, degenerats i dèbils, no tindríem cap necessitat de proposar-nos emprar mitjans extraordinaris i gairebé extrems per a avançar, regenerar-nos i enfortir-nos. [...] El sentiment catalanista ens diu que l'organització actual de l'Estat espanyol, siguin les que siguin la forma del seu govern i les institucions que el regeixin, no permetrà mai a les regions, en general, i a Catalunya, en particular, recobrar el lloc a què el deure les crida en el concert dels pobles avançats, i aspira a destruir aquella organització, suplint-la per una altra que es basi en fonaments no sols distints, sinó oposats als que avui la sostenen.

FONT: Valentí Almirall. Lo catalanisme. Barcelona, 1886.

Pregunta 1

a) Îdentifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

c)	Comenteu DUES de les idees que conté la font. [1 punt]

- *a*) Expliqueu el catalanisme catòlic conservador i esmenteu-ne el representant principal. Expliqueu també DOS dels fets principals del catalanisme fins al 1898.

 [2,5 punts]
- **b)** Expliqueu raonadament DUES de les causes del sorgiment del moviment catalanista durant el segle XIX.
 [2,5 punts]

Exercici 2

El franquisme

Font: Agència EFE, Hendaia (França), 23 d'octubre de 1940.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

c)	Descriviu i comenteu el contingut de la font.
	[1 punt]

- *a*) Expliqueu la repressió franquista al llarg de tota la dictadura, tant en l'àmbit polític com en els àmbits sindical, cultural i educatiu.

 [2,5 punts]
- *b*) Expliqueu les característiques polítiques del règim franquista, les institucions de què es va dotar i les lleis més importants que va aprovar fins al 1947. Expliqueu la relació de l'Església catòlica amb el franquisme.

 [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Estatut d'autonomia de Catalunya del 1932

TÍTOL PRIMER

Disposicions generals

Article 1. Catalunya es constitueix en regió autònoma dintre de l'Estat espanyol, de conformitat amb la Constitució de la República i el present Estatut. El seu organisme representatiu és la Generalitat, i el seu territori, el que formen les províncies de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona en el moment de promulgar-se el present Estatut.

[...]

Article 8. En matèria d'ordre públic, d'acord amb el que està disposat en els números 4, 10 i 16 de l'article 14 de la Constitució, queden reservats a l'Estat tots els serveis de seguretat pública a Catalunya, sempre que siguin de caràcter extraregional o supraregional, la policia de fronteres, immigració, emigració, estrangeria i règim d'extradició i expulsió. Correspondran a la Generalitat tots els altres serveis de policia i ordre interiors de Catalunya.

Font: Gaceta de Madrid (nom antic del Boletín Oficial del Estado), núm. 265, 21 de setembre de 1932.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

c)	Comenteu el contingut de la font.
	[1 punt]

- *a*) Expliqueu l'adveniment de la Segona República a Catalunya, l'actuació de la Generalitat provisional i de les principals forces polítiques catalanes, així com l'elaboració, l'aprovació i les característiques de l'Estatut d'autonomia del 1932.

 [2,5 punts]
- **b**) Expliqueu els esdeveniments principals de la vida política a Catalunya des de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia del 1932 (sense explicar-lo) fins a l'esclat de la Guerra Civil. [2,5 punts]

Exercici 2

La Guerra Civil: l'aixecament militar (17-20 de juliol de 1936)

Font: Fernando García de Cortázar. *Atlas de historia de España*. Barcelona: Planeta, 2003, p. 480.

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. [0,75 punts]

c)	Digueu en	quines	ciutats v	a triom	far l'aixec	cament n	nilitar i en	quines no.
	[1 punt]							

- *a*) Expliqueu l'aixecament militar i l'esclat de la Guerra Civil. Expliqueu l'evolució política de cada una de les dues zones en què va quedar dividida Espanya durant tota la guerra. [2,5 punts]
- *b*) Expliqueu les fases militars de la Guerra Civil espanyola. [2,5 punts]

[Si us cal, podeu utilitzar aquesta pàgina per a acabar de contestar la pregunta 2 de l'exercici 1.]

[Si us cal, podeu utilitzar aquesta pàgina per a acabar de contestar la pregunta 2 de l'exercici 2.]

Etiqueta de l'alumne/	a

